מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את סיפורי הראשית המרכזיים בספר בראשית
- להבין את מוטיב האחריות ההדדית - שומר אחי
- לקשר בין דמויות, אירועים ופסוקים מרכזיים בספר

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – הבנת הסיפורים

1. א – קין
2. א – לעבדה ולשמרה
3. ג – יהודה
4. א – בריאת העולם, קין והבל, המבול, מגדל בבל
5. ד – רחל

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – קין התנער מהאחריות ושאל 'השומר אחי אנכי'
2. נכון – יהודה אמר אנכי אערבנו
3. לא נכון – הוא נמצא בפרקים א'-י"א
4. נכון – רחל היא אמו של יוסף
5. לא נכון – השיר נכתב על ידי המשוררת רחל בלובשטיין, שהזדהתה עם רחל אמנו

חלק ג' – השלמת מילים

1. לעבדה
2. קין
3. יהודה
4. שרה
5. חלומות

חלק ד' – התאמת דמות לתיאור

1. ג (הרג את אחיו הבל מקנאה) – 1
2. ה (ניצל מהמבול בתיבה) – 2
3. ו (אבי האומה וראשית העם) – 3
4. א (נאבק עם עשו אחיו על הבכורה) – 4
5. ב (נמכר על ידי אחיו למצרים) – 5
6. ד (אם שבוכה על בניה בנבואת ירמיהו) – 6

חלק ה' – סדר האירועים בספר בראשית

1. בריאת העולם והאדם
2. קין והבל
3. המבול ונח
4. אברהם ושרה יוצאים לארץ כנען
5. יוסף נמכר למצרים על ידי אחיו

חלק ו' – כתיבה והבעה

1. התייחסות לקין שהתנער מאחריות, להבדלו מיהודה שלקח אחריות, ודוגמה אישית רלוונטית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- קין, אחרי שהרג את הבל והתנער מאחריות
- קין ברח מאחריות ואילו יהודה לקח אחריות מלאה על בנימין
- כל תשובה אישית המחברת בין הרעיון לחיים האמיתיים

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בקריאה קצרה של המשפט המרכזי הַשֹּׁמֵר אָחִי אָנֹכִי ולדון במשמעותו
- מומלץ לחלק את הפעילויות לפי סדר הסיפורים בספר כדי לשמור על רצף כרונולוגי
- בחלק הפתוח כדאי לאפשר שיתוף בזוגות לפני כתיבה אישית

דף תרגול: בראשית - מהבריאה עד יוסף

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נעבור על המסע הגדול של ספר בראשית - מבריאת העולם, דרך קין והבל, נח ומגדל בבל, ועד משפחת האבות והאמהות וסיפור יוסף ואחיו. בכל הסיפורים חוזרת שאלה אחת: האם אני שומר אחי?

1 חלק א' – הבנת הסיפורים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מי אמר ‹הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי?›

א) קין ב) הבל ג) נח ד) אברהם

2. מה היה תפקיד האדם בגן עדן לפי הפרק?

א) לעבדה ולשמרה ב) לבנות מגדל ג) לצוד חיות ד) לשפוט אנשים

3. מי מבני יעקב הציע לערוב בעד בנימין?

א) ראובן ב) שמעון ג) יהודה ד) לוי

4. אילו סיפורים מופיעים בפרקים א'-י"א בספר בראשית?

א) בריאת העולם, קין והבל, המבול, מגדל בבל ב) מכירת יוסף ג) אברהם ושרה ד) יעקב ועשו

5. על איזו אמא מדובר בנבואת ירמיהו הבוכה על בניה?

א) שרה ב) רבקה ג) לאה ד) רחל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קין לקח אחריות מיד אחרי שהרג את אחיו הבל	☐	☐
2	יהודה הציע לערוב בעד בנימין לפני אביו יעקב	☐	☐
3	סיפור מגדל בבל מופיע בפרקים י"ב-ל"ו	☐	☐
4	יוסף הוא בנם של יעקב ורחל	☐	☐
5	השיר ‹רחל› נכתב על ידי רחל אמנו עצמה	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

1. האדם הראשון נברא כדי _____ ולשמור את הגן

2. _____ הרג את אחיו הבל מתוך קנאה

3. _____ אמר ליעקב אביו אנכי אערבנו

4. בפרקים י"ב-ל"ו בספר בראשית מסופר על אברהם ו _____

5. יוסף פתר _____ של פרעה ושל חבריו בכלא

4 חלק ד' – התאמת דמות לתיאור

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קין	___	**א.** נאבק עם עשו אחיו על הבכורה
2. נח	___	**ב.** נמכר על ידי אחיו למצרים
3. אברהם ושרה	___	**ג.** הרג את אחיו הבל מקנאה
4. יעקב	___	**ד.** אם שבוכה על בניה בנבואת ירמיהו
5. יוסף	___	**ה.** ניצל מהמבול בתיבה
6. רחל	___	**ו.** אבי האומה וראשית העם

5 חלק ה' – סדר האירועים בספר בראשית

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	המבול ונח
☐	יוסף נמכר למצרים על ידי אחיו
☐	קין והבל
☐	בריאת העולם והאדם
☐	אברהם ושרה יוצאים לארץ כנען

6 חלק ו' – כתיבה והבעה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה: האם אני שומר אחי? התייחסו לקין וליהודה, והביאו דוגמה מהחיים שלכם לאחריות כלפי מישהו קרוב

כרטיס יציאה

מי אמר הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי, ובאילו נסיבות?

מה ההבדל בין יחס קין ליחס יהודה כלפי אחריות על אח?

כתבו משפט אחד על המשמעות של שומר אחי בחיי היום-יום

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀